

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

SECȚIUNEA 1

TITLUL PROIECTULUI DE ACT NORMATIV

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru modificarea și completarea Legii nr. 333 din 2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea centrelor de colectare și prelucrare primară a fructelor de pădure, a ciupercilor și/sau a plantelor medicinale și aromatice din flora spontană și/sau de cultură în zona montană

SECȚIUNEA a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

În data de 21 decembrie 2018 s-a aprobat Legea nr. 333 privind Programul de investiții pentru înființarea centrelor de colectare și prelucrare primară a fructelor de pădure, a ciupercilor și/sau a plantelor medicinale și aromatice din flora spontană și/sau de cultură în zona montană, care la art.8, alin. (1) prevede că „Schema de ajutor de stat prevăzută de prezenta lege se notifică Comisiei Europene”. Alin. (2) al aceluiași articol stipulează faptul că “În situația în care decizia Comisiei Europene conține prevederi noi sau diferite față de schema notificată, prevederile schemei de ajutor de stat se completează și/sau se modifică în mod corespunzător”.

Notificarea s-a realizat în baza articolului 108 alin. (3) din Tratatul de Funcționare al Uniunii Europene (TFUE).

Prin decizia Comisiei Europene C(2020)3492 final din 29.05.2020, prelungită prin decizia Comisiei Europene nr. C(2020) 9360 final, s-a decis să nu fie ridicate obiecții cu privire la schema notificată deoarece este compatibilă cu piața internă, în temeiul art. 108 alin. (3), lit. (c) din TFUE și să se modifice/completeze actele normative conform celor acceptate de autoritățile române.

2.2 Descrierea situației actuale

Schema de ajutor de stat, aprobată prin Legea nr. 333/2018, aplică prevederile Orientărilor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale 2014 - 2020 (“Orientări”).

În data de 19 iunie 2019, în temeiul articolului 108 alineatul (3) din TFUE, precum și în baza art. 8, alin. (1) din Legea nr. 333/2018, autoritățile române au notificat către Comisia Europeană schema de ajutor de stat aprobată prin legea sus menționată, respectiv a transmis Legea nr. 333/2018 și proiectul de Hotărâre de Guvern, aceasta fiind înregistrată sub nr. SA. 54720 (2019/N).

În perioada august 2019 – mai 2020 Comisia Europeană a transmis autorităților române mai multe solicitări de clarificări care au vizat, în principal, următoarele aspecte:

- modificarea titlului legii, respectiv prevederea „centre de colectare și prelucrare” s-a înlocuit cu „centre de colectare sau centre de colectare și prelucrare” și s-a eliminat sintagma „primară”, oferind astfel beneficiarilor posibilitatea să acceseze ajutorul la intensități diferite în funcție de tipul de investiție;
- adăugarea unei clauze în cadrul actului normativ cu privire la faptul că prevederile schemei de ajutor de stat se aplică doar după primirea deciziei de la Comisia Europeană;
- definirea cu exactitate a cheltuielilor eligibile și a celor neeligibile, așa cum sunt menționate în cuprinsul Orientărilor;
- stabilirea cu exactitate a datei de valabilitate a prezentei scheme, dar și a datei până la care se vor face plățile în cadrul acesteia, inclusiv includerea unor prevederi care să permită aplicarea schemei și în perioada de tranziție a Orientărilor;
- definirea cu exactitate a termenului „prelucrare” și stabilirea intensităților în funcție de tipul investiției, astfel pentru investiții în centre de colectare se aplică prevederile părții a II a, Capitolul 1, Secțiunea 1.1.1.1 Ajutoare pentru investiții în active corporale și necorporale în exploatații agricole care au legătură cu producția agricolă primară din Orientările Uniunii Europene, iar pentru investițiile în centre de colectare și prelucrare se aplică prevederile părții a II a, Capitolul 1, secțiunea 1.1.1.4 Ajutoare pentru investiții în legătură cu prelucrarea și comercializarea de produse agricole din Orientările Uniunii Europene. Pentru investițiile în centre de colectare intensitatea subvenției de la stat este de 40% din valoarea cheltuielilor eligibile, aceasta putând fi majorată până la maximum 90% pentru: tineri fermieri, investiții colective și investiții realizate în zone cu constrângeri naturale. Pentru investițiile în centre de colectare și prelucrare intensitatea maximă a ajutorului este de 50%;
- definirea cu exactitate a investițiilor colective astfel încât acestea să poată fi realizate în special de cooperative, dar și de grupuri de producători;
- tipul de beneficiari ce pot accesa schema de ajutor în funcție de tipul de investiție solicitat, respectiv producător de fructe de pădure, ciuperci și/sau plante aromatice și medicinale sau procesator al acestora;

Autoritățile române au răspuns tuturor solicitărilor de clarificări și au transmis Legea nr. 333/2018 și proiectul de Hotărâre de Guvern cu modificările/completările solicitate și convenite cu Comisia Europeană, iar în data de 29 mai 2020 CE a transmis decizia C(2020)3492 final în care s-a decis să nu fie ridicate obiecții cu privire la schema notificată deoarece este compatibilă cu piața internă, în temeiul art. 108 alin. (3), lit. (c) din TFUE.

Bugetul maxim al acestei scheme de ajutor de stat, aprobat prin Legea nr. 333/2018, este de 65,5 milioane EUR, cca. 316,8 milioane lei. Autoritatea care acordă ajutorul este Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, iar autoritatea responsabilă cu gestionarea schemei este Agenția Națională a Zonei Montane.

În corespondența transmisă către Comisia Europeană și în răspunsul la solicitări, autoritățile române au menționat faptul că România dorește ca, prin intermediul acestei scheme, să investească în crearea unor centre de colectare sau de colectare și prelucrare a fructelor de pădure, a ciupercilor și/sau a plantelor medicinale și aromatice din flora spontană și/sau de cultură în zona montană.

Obiectivul schemei este de a îmbunătăți nivelul general de performanță și sustenabilitate al exploatațiilor agricole din zona montană prin reducerea costurilor de producție și prin îmbunătățirea eficienței acestora.

Schema urmărește valorificarea calității produselor montane și, în același timp reducerea declinului producției primare. De asemenea, se preconizează că schema va contribui la asigurarea consumului intern, precum și la menținerea locurilor de muncă și la crearea unor noi, punând accentul în special pe oprirea exodului din zonele montane și pe îmbunătățirea nivelului de trai al fermierilor care desfășoară activități în aceste zone.

În același timp, schema va urmări îmbunătățirea performanțelor economice și a competitivității producătorilor de fructe de pădure, ciuperci și/sau plante aromatice și medicinale din zona montană, contribuind în același timp la conservarea și protecția mediului.

Schema va contribui la obiectivul de dezvoltare rurală care constă în stimularea competitivității agriculturii și realizarea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, prin crearea de noi oportunități de ocupare a forței de muncă, evitând astfel migrația populației din zonele montane. În plus aceasta va urmări punerea în practică a priorităților Uniunii în materie de dezvoltare rurală legate de promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv a prelucrării produselor agricole.

În consecință, autoritățile române consideră că schema poate aduce o îmbunătățire substanțială pe care piața nu o poate realiza pe cont propriu, iar ajutoarele acordate sub formă de subvenție directă

încurajează entitățile economice să investească în amonte, activitatea principală a sectorului, care, la rândul său, contribuie la dezvoltarea sectorului în aval.

Implementarea schemei de ajutor de stat vizează interesul național și constituie situație de urgență și extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată deoarece contribuie la asigurarea securității alimentare prin susținerea producătorilor autohtoni.

Un alt motiv pentru care se impune modificarea de urgență a Legii nr. 333/2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea centrelor de colectare și prelucrare primară a fructelor de pădure, a ciupercilor și/sau a plantelor medicinale și aromatice din flora spontană și/sau de cultură în zona montană îl reprezintă decizia Comisiei Europene C(2020)3492 final din 29.05.2020 unde sunt menționate modificările/completările ce trebuie operate pentru ca legea să poată fi aplicată.

De asemenea, o situație urgentă și extraordinară o reprezintă și faptul că implementarea schemei de ajutor pentru aceste investiții se realizează în baza Orientărilor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale care au termen până la sfârșitul anului 2022.

În situația în care nu se aprobă modificarea Legii 333/2018 prin prezenta ordonanță de urgență, nu se va putea pune în aplicare Decizia Comisiei Europene, iar fondurile necesare susținerii producătorilor agricoli nu vor putea fi accesate, fonduri ce vizează sectorul alimentar, un sector foarte important pentru economia României mai ales în această perioadă în care pandemia COVID-19 a avut un efect negativ asupra producției autohtone.

2.3 Schimbări preconizate

Pe parcursul procedurii de notificare a schemei de ajutor de stat au fost transmise modificări ale actelor normative naționale, astfel în vederea transpunerii tuturor observațiilor/modificărilor, transmise de către Comisia Europeană prin decizia C(2020)3492 final din 29 mai 2020, în Legea nr. 333/2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea centrelor de colectare sau de colectare și prelucrare a fructelor de pădure, a ciupercilor și/sau a plantelor medicinale și aromatice din flora spontană și/sau de cultură în zona montană, sunt necesare următoarele modificări față de forma inițială aprobată:

1. Se modifică titlul legii astfel: LEGE privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea centrelor de colectare sau de colectare și prelucrare a fructelor de pădure, a ciupercilor și/sau a plantelor medicinale și aromatice din flora spontană și/sau de cultură în zona montană;
2. Tipurile de investiții ce se pot realiza prin acest Program sunt:

- investiții în centre de colectare fructe de pădure, a ciupercilor și/sau a plantelor medicinale și aromatice din flora spontană și/sau de cultură în zona montană de cultură realizate de către producători de fructe de pădure;

- investiții în centre de colectare și prelucrare a fructelor de pădure, a ciupercilor și/sau a plantelor medicinale și aromatice din flora spontană și/sau de cultură în zona montană, realizate de către producători agricoli din zona montană;

3. Intensitatea sprijinului este de maximum 40% pentru producătorii de fructe de pădure, ciuperci, plante medicinale și aromatice ce realizează centre de colectare aceasta putând fi majorată, până la 90% pentru tinerii fermieri, investițiile colective și pentru cei care au activitatea în zona montană și 50% pentru producătorii agricoli care realizează centre de colectare și prelucrare;

4. Unitatea de implementare a Programului este Agenția Națională a Zonei Montane, iar plățile se pot efectua până la data de 29 decembrie 2023.

2.4 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Proiectul de act normativ pune în practică o decizie a Comisiei Europene, iar aplicarea schemei de ajutor aduce o îmbunătățire substanțială pe care piața nu o poate realiza pe cont propriu, în timp ce ajutoarele acordate sub formă de subvenție directă încurajează entitățile economice să investească în amonte, activitatea principală a sectorului, care, la rândul său, contribuie la dezvoltarea sectorului în aval.

Nu implică costuri.

3.2 Impactul social

Proiectul de act normativ prezintă un impact social pozitiv prin creșterea veniturilor fermierilor, contribuind la creșterea nivelului de trai precum și la evitarea depopulării spațiului rural.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu aduce atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

3.4 Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ prezintă un impact macro-economic pozitiv prin dezvoltarea de capacități noi de producție în domeniul colectării și/sau prelucrării laptelui.

Proiectul de act normativ este în conformitate cu Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale perioada 2014-2020 (2014/C 204/01), prelungite până la 31 decembrie 2022.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Ajutorul de stat instituit prin Legea 333/2018, se acordă sub formă de fonduri nerambursabile de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Ajutorul nu va conduce la distorsiuni semnificative ale concurenței și comerțului, iar autoritățile române vor limita la minim orice efecte negative.

3.5 Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ prezintă un impact pozitiv și contribuie la creșterea și stabilizarea cantitativă și calitativă a producției de fructe de pădure, ciuperci, plante medicinale, plante aromatice și la echilibrarea balanței veniturilor fermierilor.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu are un impact negativ asupra mediului.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ vizează dezvoltarea unui sector agroalimentar durabil și competitiv pentru îmbunătățirea calității vieții și asigurării unor condiții de viață în mediul rural apropiate de cele din mediul urban, promovarea producției autohtone și ecologice și valorificarea produselor tradiționale și montane cu valoare adăugată.

3.9 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

-În mii lei RON						
INDICATORI	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 an
		2023	2024	2025	2026	
1	2	3	4	5	6	7

4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acestea: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit,	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale (i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de venituri	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de cheltuieli	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor	-	-	-	-	-	-

veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; Nu este cazul. b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu este cazul.						
4.8. Alte informații Nu este cazul						

Secțiunea a 5-a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului act normativ Modificarea Legii nr. 333/2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea de centre de colectare și prelucrare primară a fructelor de pădure, a ciupercilor și/sau a plantelor medicinale și aromatice din flora spontană și/sau de cultură în zona montană. Valoarea schemei de finanțare pentru anul 2022, condițiile de eligibilitate, cheltuielile eligibile, modul de acordare a finanțării, precum și modalitățile de verificare și control se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, în termen de 45 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României a prezentei Ordonanțe de urgență. 5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect. 5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) Nu este cazul. 5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect. 5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.6 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normative

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5 Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Legislativ.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Nu este cazul.

c) Consiliul Economic și Social

Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Economic și Social.

d) Consiliul Concurenței

Nu este cazul.

e) Curtea de Conturi

Nu este cazul.

6.6 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normative

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, fiind publicată pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale www.madr.ro.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normative

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este necesară înființarea unei instituții, Agenția Națională a Zonei Montane fiind unitatea de implementare a Programului.

8.2 Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Legii nr. 333 din 2018 privind aprobarea Programului de investiții pentru înființarea centrelor de colectare și prelucrare primară a fructelor de pădure, a ciupercilor și/sau a plantelor medicinale și aromatice din flora spontană și/sau de cultură în zona montană.

MINISTRUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Petre DAEA

AVIZĂM FAVORABIL

VICEPRIM-MINISTRU

MINISTRUL TRANSPORTULUI ȘI INFRASTRUCTURII

Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

MINISTERUL FINANTELOR

Bogdan Lucian AURESCU

Adrian CÂCIU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Marian Cătălin PREDOIU